

VELIKONOČNÍ KÁZÁNÍ V DOBĚ KORONAVIRU

EJHLE, DNES JE SLAVNOST VELIKÉ NOCI!

V době krize a ohrožení koronavirem a potažmo v době emocí a četných pochyb ohledně našeho náboženského života, a to především v kontextu nadcházejících a pro všechny křesťany nejdůležitějších Velikonočních svátků, si mnozí pokládají otázku: jak se za těchto okolností zachovat a jak prožít tuto dobu? Jedni jsou plní napětí a vnitřní bolesti kvůli striktní redukci oslav velikonoční liturgie a snaží se tlačit na změnu vládních nařízení. Druzí přistupují k této věci s klidem a s nadějí čekají na další vývoj událostí. Další, ti k náboženství lhostejní, myslí jednoduše na to, aby se nenakazili a přečkali tuto dobu bez větších obtíží.

Stávající situace je nepochybně Boží milostí pro svět, pro lidstvo, a zvláště pro církev. Bůh drsným způsobem ukončuje naši modloslužbu zlatému býčku (srov. postní čtení z knihy Genesis 32,7-14). Boží slovo úžasným způsobem každému z nás denně interpretuje realitu života. Je ideálním zpovědním zrcadlem a probouzí naději, přesně tak, jak to Boží slovo dělat má. Pán Bůh nás radikálním způsobem zbavuje toho, co je vnějškové, a počítám do toho i možnost účasti na mši svaté. Mimochodem, myslím si, že Bůh chce takto obrátit naši pozornost k četným případům svatokrádeže a znesvěcování Eucharistie, na což si mnozí z nás už možná i zvykli. Když se zadíváme do hloubky vlastního srdce, pak zpozorujeme celé stádo zlatých býčků, kteří se ryčným dožadují úcty. Velké množství zlatých telat: starost o uznání, přihlížení k názoru ostatních, ekologická výživa... Jsou uvnitř nás taková telátka, která se neustále dožadují pohazení, pozornosti, podkuřování, zvyšování pocitu vlastní hodnoty. .. Zlatým teletem se může stát i nějaká forma modlitby, spiritualita či různé náboženské projevy, oblíbení kněží (tedy takoví, bez kterých prostě nejde žít), může se jednat o citové a duchovní prožitky, jako třeba spočinutí v Duchu Svatém, dokonce může jít i o charismata, která církev v dnešní době tak potřebuje. Takovým bůžkem se může stát i samotný způsob svatého přijímání: do úst, nebo na ruku, dokonce se jím může stát i samotná mše svatá, pokud ji bereme jen jako pouhý náboženský zvyk, podle zásady, že čím častěji se účastním, tím více ve mně roste pocit výjimečnosti sebe sama - zvláště kvůli tomu, že žiji obklopen tím pohanským světem. .. Tak vzniká moje povýšenost nad těmi, kteří do kostela „nechodí“. Pro mnohé kněze jsou bůžky další a další pastorační akce, ze kterých nic moc neplyne, možná kromě toho, že se „něco děje“. Vedeni tou správnou firemní kulturou přemýšlejí nad tím, jak ještě mohou podkuřovat svému zlatému teleti.

A proto Pán prochází s mocí a očišťuje svoje stádo od zlatých býčků, rozbíjí staré sudy, drtí zaběhnutá schémata, obnažuje nesoulad mezi religiozitou a vírou a připomíná, že to On je Svatyní. A máme čas, konečně máme čas. Kněží mají čas na modlitbu, rodiče mají čas pro děti, sourozenci mají šanci, aby se blíže poznali, lidé vstávají ráno odpočatí, konečně máme čas!

Není tomu tak, že jsme si jako lidstvo po staletí vytvářeli bůžky z našich vlastních zvyků a zažitých způsobů (jak se třeba onehdy propíraly černé boty papeže Františka, jako by papežský úřad záležel na barvě bot...), není tomu tak, že jsme si udělali bůžky z obřadů, hodností, honosných šatů, pracovní pozice, kariéry, nových náboženských dojmů a v poslední době i z vášnivého sledování youtuberů - těch novodobých proroků? Rádi máme Boha pod kontrolou, zvykli jsme si na Boha, který je zde na zavolání, který je manipulovatelný a můžeme si Ho přivlastnit. Mnozí si dokonce myslí, že dělají Bohu milost tím, že Ho uctívají, doopravdy však často uctívají sebe sama.

Naše já si chce Boha podřídít a uctívat Ho podle vlastních představ a potřeb. Také liturgie, i když má sloužit Boží slávě, se může proměnit v kult zlatého býčka, kde se doopravdy jedná o dobrý pocit ze sebe sama, o naplnění Zákona, o to vrátit Bohu, co je božské, abychom se takto cítili být řádnými katolíky. Hodina týdně určená pro posvátno, a pak vše už jen pro to, co je světské. Je třeba poctivě říct, že okolnosti, za kterých jsme nyní nuceni žít, poukazují na to, že Boha doopravdy neznáme, jelikož On je někdo JINÝ, než jsou naše představy o NĚm. Kvůli tomu v dnešní době mnoho lidí podléhá frustraci, panice a hysterii, když si myslí, že bojují za Boží zákony - avšak doopravdy bojují za svého býčka, na kterého si už jednoduše zvykli a který jim dává pocit bezpečí, kterého si udržují na vodítku svých úzkostí.

A Pánu Bohu se zalíbilo zařídit nám Velikonoční svátky na nový způsob. A jsem si jistý, že to bude opravdová Veliká noc, kdy nás Pán zbavuje vši slávy a toho, co je vnějškové, tak, aby nám nic nebránilo v pohledu na NĚj. Jeho na svátky Paschy dokonce zbavili šatů, zbavili Ho všeho, co vlastnil a co pocházelo ze světa - proto nás Pán tentokrát zve, ať vejdemo do své komůrky a vzdáváme Mu úctu v Duchu a v pravdě.

Když jsou věřící lidé zbaveni obřadů, pak se ztrácejí a nedovedou se najít, cítí se dezorientovaní a naplňuje je úzkost. Avšak Bůh není omezený na svatyni ani na liturgii, Bůh se dává poznat těm, kdo Ho milují, a spolupracuje s nimi ve všem pro jejich dobro. (srov. Řím 8,28). Kněz a levita rezignovali na to, aby projevíli lásku, protože spěchali do svatyní na obřady, (srov. Luk 10,31-32). Možná, že nám Bůh chce připomenout skutečnost, že prvním obětním oltářem je lidské srdce. To je skvělé, že Ježíš ustanovil křesťanství jako náboženství srdce, a nikoliv jako náboženství svatyně. Dnes, kdy je náš přístup k eucharistickému oltáři omezen, možná stojí za to nahlédnout, co se děje na oltáři srdce, komu sloužím a komu přináším oběti.

Zvěstování Páně se neudálo ve svatyni, dokonce ani ne v Jeruzalémě, ale v zapadlé díře, o které ve Starém zákoně nikdo neslyšel, stalo se obyčejnému děvčátku, na kterém na první pohled nebylo nic zvláštního a které vlastně nedělalo nic důležitého, jen poslouchalo Boží slovo. Tato událost byla pro Ni jako skutečné zemětřesení, před kterým mohla sice utéct, kdyby chtěla, ale Ona zahrála o všechno, jelikož věřila, že JAHVE nejlépe ví, jak se věci mají dít. Narození Páně se událo mimo město, daleko od náboženských elit; Ježíšova smrt se taktéž udála mimo zdi Jeruzaléma, a byla to první Velikonoční liturgie - avšak bez Dvanácti, bez známých a přátel; katani strhali z Ježíše šat, dávali Mu pít ocet, zesměšňovali Ho, nakonec

po Jeho kruté smrti probodli Jeho bok. Mimochodem, stojí za zmínku, že se všechny nejdůležitější spásné události staly tehdy, když byl Izrael okupován. Teď Bůh zve svoji církev, aby vstoupila do svého Velikého týdne, a my máme tu milost, že se toho můžeme zúčastnit.

U Ježíšova kříže stály jeho matka a sestra jeho matky, Marie Kleofášova a Marie Magdalská. (J 19,25) K tomu Jan - to dává dohromady pět osob (přesně tolik, kolik je aktuálně povoleno:)) . Takto vypadala první liturgie. Uzavřel se tímto kruh dějin? To je opravdová milost, vidět první paprsky z rána dne zmrtvýchvstání, i když víme, že doba očišťování teprve začala.

Mohou mě udivovat a dokonce i bolet některá rozhodnutí církevních pastýřů, vím ale, že když je poslouchám, setrávám pod křížem, i když mi jako knězi není dovoleno sloužit mši svatou. I toto se Bohu líbí, podle rčení starých mnichů je totiž Bohu milejší poslušnost než zbožnost, (viz 1 Sam 15,22). Pro lásku nemají význam čas, prostor ani okolnosti, láska všechno snese, všemu věří, všechno vydrží. (1 Kor 13).

Aktuální situace jasně ukazuje rozdělení mezi věřícími: jedni žijí hlubokou, paschální spiritualitu, druzí žijí spiritualitu neurotickou. Ti první žijí v pokoji, s nadějí na zmrtvýchvstání se bez vzdoru podřizují zákonům, zbavení možnosti adorace Nejsvětější svátosti uctívají Ježíše ve svém srdci a v srdcích ostatních. Ti druzí ve své úkosti posílají mraky esemesek, přeposílají desítky filmů a linků na proroctví o konci světa, zlobí se a rozčilují, rvou si vlasy z hlavy a ječí bolestí, píšou petice, když vidí, jak se Petrova loď potápí, a za vše mohou papež a biskupové. Jen zapomínají, že v této lodi spí Pán Ježíš, který jediným slovem a jediným pohledem může zvrátit dějiny lidstva, čehož jsme ostatně nyní svědky.

Stojí za to si povšimnout, že se křesťanství rozšířilo po světě kromě jiného díky tomu, že v Jeruzalémě vypuklo pronásledování. Proto doufám, že nynější útlak je předzvěstí nového jara církve. Pevně věřím, že když se budeme moci vrátit do našich kostelů, pak bude pro nás Svátost opravdu tou Nejsvětější, že budeme dbát na řádná pokleknutí, klanění, na znamení kříže, že možná pochopíme, že doba bohoslužby není tím správným časem na telefonování, na odepisování na esemesky pod lavicí... Ba naopak, bohoslužba je výjimečnou příležitostí k tomu, abychom výjimečným způsobem, tedy z hloubi srdce, uctívali Boha a aby u svatého přijímání naše srdce plála opravdovou láskou.

Často mám dojem, že si katolíci myslí, že Ježíš je katolík, pravoslavní - že je pravoslavný, a evangelíci, že je evangelík. On je ale prostě Bůh, a není nic, co by neměl pevně ve svých rukou.

Zahřměl Bůh z výsosti! Bůh, který provádí generální sváteční úklid, protože nás velmi miluje!!!

Situace, ve které jsme se ocitli, obnažila v našich bratřích hluboce skryté úzkosti, projevující se nyní panikou kvůli omezením nařízeným mocí církevní a státní (dějiny spásy jsou vždy doprovázeny dějinami světskými). Starají se o čistotu víry, nevidí ale, jak často oslavují zlaté tele vytvořené z vlastních přesvědčení, názorů, pravd a prorockých tužeb, protože Bůh je tady přece od toho, aby nám sloužil... Mezitím nám ale Bůh ukazuje, že nemáme nárok na nic, ani na roušky, ani na mši svatou, dokonce ani na svaté přijímání na Velikonoce. Mnozí z nás si nedovedou představit svátky bez svěcení pokrmů (další z řady zlatých býčků), bez kadidla, bez stráže u Božího hrobu, bez pomlázky a bohatého pohoštění, zalitého svátečním štamprletem. Ti kněží, kteří na Zelený čtvrtek očekávali zprávy o možných budoucích povýšeních, budou muset ještě počkat, no a také naše farnosti nečekají tento rok žádné sváteční finanční injekce, jen samé ztráty.

Dnes je slavnost Veliké noci, kdy se zabíjí onen pravý Beránek, jehož krev posvěcuje věřeje věřících, (velikonoční chvalozpěv Exsultet)

Toto je čas opravdové očisty. To jen my jsme si trochu zvykli na to, že tato smrt, tato Pascha, je jen taková jako a nás se netýká, týká se Beránka, my jsme tu jen od těch oslav. Ale v tomto roce se nás týká (včetně toho, že mnozí z nás prožijí svoji poslední paschu - ať je Pán přijme do své slávy a dá jim podíl na svém Zmrtvýchvstání).

Je jednoduché, lehké a příjemné krmit se beránkovou obětí, ovšem Kristus chce teď krmit svět i naší obětí, protože jen obětovaná láska se rozhojňuje a dává život. Proto Pán uvedl svoji církev do Paschy velmi radikálním způsobem. Mnoho z těchto býčků, které jsme si v průběhu let odlili, zemře! A odtud to už nebude stejné. Církev už nikdy nebude taková, jaká byla, bude krásnější, zářící paschálním světlem zmrtvýchvstalého Pána; bude prostá a chudá, odkázaná pouze na milost svého Pána. Církev zraněná jako tělo Zmrtvýchvstalého, avšak žijící Jeho láskou; církev osvobozená od toho, co je světské, a očištěná od mnohé špíny; církev křehká a zároveň pro svět nepostradatelná jako sůl; církev slabá jako Šimon a silná jako Petr. Naděje existuje!!! Přichází jaro církve, v dále už zní nebeské ALLELUJA!

BŮH JE LÁSKA. Modleme se o to, abychom nepromarnili dobu nejlepších paschálních exercicií našeho života, které nám letos hlásá samo nebe.

Pane, dej, ať jsou naše srdce pokorná a doufající.

R.D. Marek Wasag
Společenství milosrdné Lásky

Článek je převzatý z časopisu APOŠTOL BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ 2/2020

V době vzniku tohoto textu se na území Polska mohlo legálně účastnit bohoslužeb v kostelích pouze 5 osob, a to včetně kněze a ministrantů.